

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/84/EF af 27. september 2001 om følgeret for ophavsmanden til et originalkunstværk

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 95,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,¹⁾

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,²⁾

efter proceduren i traktatens artikel 251,³⁾ på grundlag af Forligsudvalgets fælles udkast af 6. juni 2001, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Inden for ophavsret er følgeret en uoverdragelig og ufravigelig ret, som giver ophavsmanden til et originalt billedkunstværk ret til at få del i det økonomiske udbytte af efterfølgende videresalg af det pågældende kunstværk.

(2) Følgeret er en formueret, som giver ophavsmanden/kunstneren mulighed for at modtage vederlag i forbindelse med efterfølgende videresalg af værket. Genstanden for følgeret er det fysiske værk, dvs. det medium, som bærer det beskyttede værk.

(3) Formålet med følgeret er at sikre ophavsmænd til billedkunstværker del i deres originale kunstværkers økonomiske succes. Følgeret bidrager til at give ophavsmænd til billedkunstværker de samme økonomiske rettigheder som andre kunstnere, der får indtægter fra den løbende udnyttelse af deres værker.

(4) Følgeret er en integreret del af ophavsretten og udgør en væsentlig forrettighed for ophavsmænd. Det er nødvendigt, at der indføres en sådan ret i samtlige medlemsstater for at sikre kunstnerne et passende og ensartet beskyttelsesniveau.

(5) Ifølge traktatens artikel 151, stk. 4, skal Fællesskabet tage hensyn til de kulturelle aspekter i sin indsats i henhold til andre bestemmelser i traktaten.

(6) Ifølge Bernerkonventionen til værn for litterære og kunstneriske værker kan følgeret kun anvendes, hvis dette er muligt i henhold til lovgivningen i det land, hvor ophavsmanden hører til. Følgeretten er derfor fakultativ og underkastet gensidighedsprincippet. Det fremgår af De Europæiske Fællesskabers Domstols retspraksis om anvendelsen af princippet i traktatens artikel 12 om forbud mod forskelsbehandling, som præciseret i dommen af 20. oktober 1993 i de forenede sager C-92/92 og C-326/92, Phil Collins m.fl.,⁴⁾ at nationale bestemmelser, som indeholder gensidighedsklausuler, ikke kan påberåbes for at nægte statsborgere fra andre medlemsstater de rettigheder, som tilkommer den pågældende medlemsstats egne statsborgere. Anvendelsen af sådanne bestemmelser i en fællesskabsretlig sammenhæng er i strid med det princip om ligebehandling, der følger af forbuddet mod al forskelsbehandling på grund af nationalitet.

(7) Med den stadig større internationalisering af fællesskabsmarkedet for nutidig og moderne kunst i Fællesskabet, som fremskyndes af virkningerne af den nye økonomi, og i en retlig situation, hvor kun få lande uden for Den Europæiske Union anerkender følgeretten, er det af væsentlig betydning, at Det Europæiske Fællesskab på internationalt plan indleder forhandlinger med henblik på at gøre Bernerkonventionens artikel 14 b obligatorisk.

(8) Under hensyn til netop dette internationale marked og det forhold, at der ikke eksisterer en følgeret i visse medlemsstater, samt forskellene mellem de eksisterende nationale ordninger, der anerkender en sådan ret, er det af væsentlig betydning, at der både for så vidt angår ikrafttrædelse og den materielle regulering af retten indføres overgangsbestemmelser, der opretholder det europæiske markeds konkurrenceevne.

(9) På nuværende tidspunkt er følgeret hjemlet i de fleste medlemsstaters lovgivning. I de tilfælde hvor der findes en sådan lovgivning, er der imidlertid forskelle, bl.a. hvad angår de omfatte-